

गरुडाल्चन्द्रनगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

गरुडा, रौतहट
नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७७

पृष्ठभूमी:

नेपालको सात प्रदेश मध्ये प्रदेश नम्बर २ को मध्य भागमा अवस्थित रौतहट जिल्लाको १८ स्थानीय तह मध्ये एक हो गरुडा नगरपालिका । कृषि र औद्योगिक क्षेत्रले चिनिनै गरुडा नगरपालिका रौतहट जिल्लाको मध्ये भागमा निर्वाचन क्षेत्र नं. १, ३ र ४ मा अवस्थीत छ । साविकका जयनगर, गरुडा बैरिया, महम्दपुर, बसविटी जिगडिया, पिपरिया दोस्तीया, रघुनाथपुर, पोठियाही, गोडहीगुडी र मलाहीटोल गा.वि.स.को समागम हो गरुडा नगरपालिका । वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार यो नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ५० हजार ४ सय ८१ रहेको छ । यो नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल ४४.५३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस नगरपालिकाको प्रस्तावित केन्द्र भने साविकको गा.वि.स. गरुडा बैरिया हालको गरुडा नगरपालिका बडा नं. ४ मा पर्दछ । यस नगरपालिका भित्र ९ बटा बडाहरु रहेका छन् । यस नगरपालिकाको उत्तरमा बृन्दावन नगरपालिका, दक्षिणमा माध्व नारायण नगरपालिका, पूर्वमा गढीमाई नगरपालिका छ भने पश्चिममा कटहरिया नगरपालिकाको सिमाना पर्दछ । औद्योगिक नगरिबाट परिचित यस नगरपालिका भित्र साना ठुला ६ भन्दा बढी हाट बजारहरु रहेका छन् । सरकारी तथा सहकारी बैंकिंग तथा वित्यु सुविधा सम्पन्न रहेको यस नगरपालिका भित्र बहुचर्चित शिव मन्दिर रहेको छ जसको नामले शिवनगर बजार समेतको स्थापना भएको हो । यस मन्दिरमा श्रीपञ्चमी तथा महाशिवरातको बेला ठुलै मेला लाग्ने गर्दछ जहाँ नेपाल र भारतका लाखौं श्रद्धालु भक्तजनहरु पुजा अर्चना गर्न आउने गर्दछन् । गरुडा बजारमा पनि ठुलै दुर्गामन्दिरको स्थापना गरिएको छ जहाँ बडादशैका बेला मेला लाग्ने गर्दछ ।

प्रस्तावना:

गरुडा नगरपालिका क्षेत्र भित्र प्रचलित कानून तथा समय समयमा हुनेनिर्णय, नियम, मापदण्ड तथा प्रशासनिक आदेशहरुको कार्यान्वयनमा सहयोग र सहजिकरण गर्न, सार्वजनिक तथा नीजि सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गरी नगरपालिकामा कानूनको शासन स्थापित गर्दै नागरिकलाई न्याय, सुरक्षा तथा व्यवस्थाको प्रत्याभूत गर्न, बजार क्षेत्रको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न, नगरक्षेत्र भित्रका प्राकृतिका तथा सांस्कृतिक साधन स्रोत र सम्पदाको संरक्षण सम्बद्धन गर्न तथा जुनसुकै बेला आउन सक्ने विपद्र अन्य आकस्मिक घटनाहरुको तत्काल संबोधन र समन्वय गरी नागरिकको जीउ धनको सुरक्षा गर्दै नगरवासीलाई स्थानीय सरकारको अनुभूती प्रदान गर्नको लागि नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा ५७ (४) र २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम गरुडा नगरपालिकाको पाँचौं नगर सभाले यो ऐन बनाइ कार्यान्वयनमा ल्याएको छा

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. सक्षिप्त नाम

- क) यस ऐनको नाम “गरुडा नगरपालिका नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७७” रहेको छा ।
- ख) यो ऐन नगर सभाद्वारा पारित गरेपछि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिदेखिलागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थनलागेमा यस ऐन मा :

- क) “ऐन” भन्नाले गरुडा नगरपालिकाको नगर प्रहरी व्यवस्थापन ऐन, २०७७ लाई सम्झनु पर्दछ।
- ख) “नगरपालिका” भन्नाले गरुडा नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।
- ग) “सभा” भन्नाले नगरपालिकाको नगर सभा सम्झनु पर्दछ।
- घ) “प्रमुख” भन्नाले नगरपालिको प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ।
- ङ) “उप-प्रमुख” भन्नाले नगरपालिको उप-प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ।

- च) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ।
) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नालेयस ऐन वा सो ऐन अन्तर्गत बनेको नियमद्वारा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।
) जवान भन्नाले अधिकृत बाहेका नगर प्रहरी जवान सम्झनु पर्छ।
) नगर प्रहरी कर्मचारी भन्नाले नगर प्रहरी सहायक अधिकृत र जवानलाई सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद २

नगर प्रहरी सेवा गठन, रेखदेख नियन्त्रण

३. नगर प्रहरी सेवाको गठन :

- (१) नगरपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा रहनेछ। नगर प्रहरी सेवाको गठन र त्यसमा रहनेनगर प्रहरी कर्मचारीहरुको संख्या कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।
 (२) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक, नगर प्रहरी हवलदार र नगर प्रहरी जवानहरुको तलब र सेवा सुविधा नेपाल सरकार प्रचलित स्केल बमोजिम हुनेछ।
 (३) नगर प्रहरीको रेखदेख, नियन्त्रण गर्ने अधिकार कार्यपालिकाको हुनेछर कार्यपालिकाको आदेश र निर्देशन पालन गर्नुपर्ने प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीको कर्तव्यहुनेछ।

४. नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद :

- क) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद र तह कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको हुनेछ।
 ख) नगरपालिकाले प्रत्येक पदको कार्य विवरण बनाउने छ र त्यस्तो कार्य विवरणमा सम्बन्धित पदको काम, कर्तव्य, उत्तरदायित्व तथा अधिकार समेत उल्लेख गरिनेछ।
 ग) नगर प्रहरी प्रमुख लगायत नगर प्रहरी कर्मचारीहरुको काम, कर्तव्य अधिकार स्थानीय सरकार संचालन ऐन – २०७४ बमोजिम हुनेछ। अन्यकार्यको हकमा कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद- ३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

५. नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार :

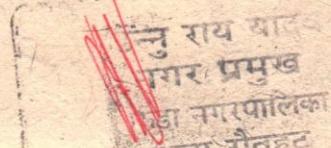
- क) नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षार संरक्षण
 ख) नगरमा हुनेसभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा, चाडपर्वको सुरक्षा, व्यवस्थापन,
 ग) नगरको बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवधापन,
 घ) नगरको सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
 ङ) न्यायिक समितिलेगेरका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन,
 च) सार्वजनिक, ऐलानी र प्रतिज्ञा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण सुरक्षा,
 छ) बिशेष गरी नगरपालिकाको वडा एरियाहरुमा हुने आगलागीका घटना नियन्त्रण गर्ने कार्यमा उपलब्ध जनशक्ति, दमकलर अन्यस्रोत साधन सहित तत्काल परिचालन हुने।
 ज) अन्य विपद्व्यवस्थापन सम्बन्धी घटनाहरुमा परिचालन भई तत्काल खोजी, उद्धार, राहत तथा पुन स्थापनामा कार्यमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने,
 झ) अनाधिकृत विज्ञापन तथा होर्डिङ्ग बोर्डनियन्त्रण,
 अ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
 ट) अनाधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
 ठ) वडाको सुरक्षार्थ आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
 ड) पर्यटन मैत्रीहुनु पर्ने,
 ण) कार्यपालिकाले तोकेको अन्यकार्य।

परिच्छेद- ४

तह विभाजन र पदपूर्ति

६. पद सिर्जना तथा दरवन्दी खारेज :

- क) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको विभिन्नतहका दरवन्दीहरुको सिर्जना तथा खारेजी कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।

ख) दरवन्दी सिर्जना तथा खारेजीका लागि प्रस्ताव पेश गर्नु भन्दा अधि सो पद सिर्जना गर्नु पर्ने कामको विवरण, मौजुदा दरवन्दीले थप गरेको कार्यबोझ सक्ने/नसक्ने अवस्था, आर्थिक क्षमता तथा प्रस्तावित पदले साठनात्मक स्वरूपमा पार्ने प्रभाव स्पष्ट गरी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

ग) आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाले निर्णय गरिप्रचलित कानुन बमोजिम संस्थागत सेवा करार मार्फत नगर प्रहरीको सेवा लिन सक्नेछ।

घ) नगर प्रहरी पद स्थायी हुनेहेन।

ङ) बडा कार्यालयहरुमा समेत नगर प्रहरीको क्रमशः व्यवस्था गरिनेछ।

१०. नगर प्रहरीहरुको शुरु नियुक्ति हुने पदहरु:

नगर प्रहरीको देहायका पदहरु खुल्ला प्रतियोगिता द्वारा पूर्तिगरी नियुक्ति हुनेछ र अरु पदहरुमा बढुवाद्वारा पूर्तिगरिनेछ।

क) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक

ख) नगर प्रहरी हवलदार

ग) नगर प्रहरी जवान

११. नियुक्ति गर्ने अधिकारी:

पदपूर्तिसमितिको सिफारिसमा छनौट भएका नगर प्रहरीलाई कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति गर्नेछ।

१२. खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिन सक्ने व्यक्तिहरु :

(क) नगर प्रहरी सहायक पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची १ बमोजिम)बमोजिम हुनेछ।

(ख) नगर प्रहरी हवलदार पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची २ बमोजिम हुनेछ।

(ग) नगर प्रहरी जवानका लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची ३ बमोजिम हुनेछ।

१३. पदपूर्ति समिति: कार्यपालिकाबाट पदपूर्ति समिति गठन हुनेछ। नगर प्रहरीहरुको नयाँ पदपूर्तिका लागिछनौट प्रकृयामा विषय विज्ञहस्ताई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

१४. पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: पदपूर्तिसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) दफा ७ बमोजिम पदपूर्तिको लागि प्रतिशत निर्धारण गर्ने।

(ख) खुल्ला प्रतियोगिताको लागि पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने।

(ग) पदपूर्ति कार्यतालिका बनाउने।

(घ) परीक्षाको किसिम तोक्नो।

(ङ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने।

(च) परीक्षा संचालन तथा नतिजा प्रकाशन गर्ने।

(छ) नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्ने।

(ज) लोक सेवा आयोगबाट स्वीकृत प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्तिर बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तमा पदपूर्ति समितिले गर्नेभनी तोकिएका पदपूर्तिसँग सम्बन्धीत अन्य कार्य गर्ने।

झ) पदपूर्ति समितिले नगर प्रहरी सेवा समूहको लागि खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार कार्य विधि बनाउने निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्नसक्नेछ।

१५. योग्यताक्रम सूची तयार गर्ने

क) उम्मेदवारहरुले प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी पदपूर्ति समितिले नियुक्तिका लागि सिफारिस पेश गर्नेछ। कुल रिक्त पदको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म योग्यताक्रम अनुसार वैकल्पिक उम्मेदवार राखिनेछ।

ख) सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरुलाई पदपूर्ति समितिले नियुक्ति गर्ने अधिकारी समक्ष नियुक्तिका लागि पेश गर्नेछ।

ग) नियुक्तिको लागि सिफारिश भएको मितिले सात (७) दिन भित्र करार म्याद दिई करार सम्भौता गर्न सूचना दिनु पर्नेछ।

घ) निर्णय भएको मितिले सात (७) दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति पत्र दिनु पर्नेछ।

ङ) वैकल्पिक उम्मेदवारहरुले छ महिनासम्म पनि नियुक्ति प्राप्त गर्नेनसकेमा उक्तसूची स्वेच्छा खारेजहुनेछ।

१६. ज्येष्ठताक्रम कायम गर्ने

क) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक, नगर प्रहरी हवलदार र नगर प्रहरी जचानको ज्येष्ठताक्रम कायम गर्दा निजहरुले आधारभूत तालिममा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा कायम गरिनेछ।

उन्नु राय
नगर प्रमुख
लडा नगरपालिका
२०८०

- उच्च शाय**
- ख) वहालवाला नगर प्रहरीको हकमा पदपूर्ति समितिले सिक्खरसु गरेको यो याताक्रमलाई नै ज्येष्ठताक्रम मानिनेछ।
१४. परीक्षणकालमा राखिने : नयाँ नियुक्ति गरिएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तिम (३) महिनाको परीक्षणकालमा राखिनेछ। सो अवधिमान्यता प्रहरी कर्मचारीले सन्तोषजक काम नगरेमा नगर कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले करार भंग गर्न सक्नेछन।
१५. युक्ति सदर: परीक्षणकालमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक भएमा र आधारभूत तालिममा उत्तीर्ण भएमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा र नगरपालिकाको झण्डा सामु शपथ ग्रहण गराई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट नियुक्ति सदर गरिनेछ।

परिच्छेद ५

आचरण

१६. दान उपहार लिन नहुने : नगर प्रहरीले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृत विना स्वदेशी तथा विदेशी संघ संस्था, निकाय वा व्यक्ति कसैबाट कुनै प्रकारको दान, बक्स, पुरस्कार, कोसेली र उपहार स्वीकार गर्नुहुँदैन।
१७. चन्दा लिन नहुने : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृत विना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा मान अथवा स्वीकार गर्नुहुँदैन र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्ने काममा समेत भाग लिनु हुँदैन।
१८. सम्पत्तिको विवरण पेश गर्नुपर्ने : नगर प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिले तीन (३) महिना भित्र तोकिएको ढाँचामा सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्नुपर्नेछ।
१९. व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयको पूर्वस्वीकृती वेगर कुनै पनि व्यापार व्यवसाय गर्नुहुँदैन।
२०. कर्तव्य पालनाको शिलशिलामा जानकारी आएका कुराहरु प्रकाशन गर्न नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाद्वारा अथवा विशेष रूपमा अखिलयार नपाई आफ्नो कर्तव्यको पालना गर्दा स्थानीय तह वा गैहसरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त गरेका वा आफैले लेखेको अथवा संकलन गरेको कुनै कागजपत्र वा समाचार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपबाट यस ऐन बमोजिमको अधिकार प्राप्त व्यक्ति बाहेक अन्यव्यक्ति वा संस्थालाई जानकारी गराउनु हुँदैन।
२१. रेडियो वा पत्रिकासँग सम्पर्क राख्नु नहुने (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको अनुमति प्राप्त नगरी कुनै पत्रपत्रिकामा आफै वास्तविक अथवा काल्पनिक नामबाट अथवा बेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न अथवा रेडियोद्धारा प्रसारण गर्नु हुँदैन। तर यस्तो प्रकाशन वा प्रसारण साहित्यिक, कलात्मक, ऐतिहासिक अथवा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको भएमा यस्तोस्वीकृती लिईरहनु पर्दैन। (२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रकाशन वा प्रशारणपश्चात आफ्नो संगठनलाई सो को पूर्ण विवरण बारे जानकारी गराउनु पर्छ।
२२. नगरपालिकाको आलोचना : नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको नीतिको विपरित अथवा नगरपालिका र नगरपालिकामा आंच आउनेगरी विचार व्यक्तगर्ने, सम्वाद, लेख रचना प्रकाशन गर्ने गर्नु हुँदैन।
२३. निर्वाचनमा भाग लिन नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै पनि राजनीतिक दलको निर्वाचनमा भाग लिन वा मत मान वा कुनै प्रकारले प्रभाव पार्नु हुँदैन। तर कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानुन बमोजिम आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न बाधा पर्नेछैन।
२४. राजनीतिमा भाग लिन नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनीतिक दल र सो सँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन, राजनीतिमा भाग लिन, राजनीतिक संस्थालाई चन्दा दिन अथवा कुनै राजनीतिक संस्था वा आन्दोलन लाई सहयोग गर्नु हुँदैन।
२५. समय पालन नियमितता : नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समयमा तथा नियमित रूपमा आफ्नो पालोमा हाजिर हुनु पर्दछ र स्वीकृत गराएर मात्र विदामा बस्नुपर्नेछ।
२६. अनुशासन र आज्ञापालन :
- क) नगर प्रहरी कर्मचारीले अनुशासित भई तत्परताका साथ आफ्नो कर्तव्य पालना गर्नुपर्नेछ।
  - ख) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफू भन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आदेशलाई पालना गर्नुपर्नेछ।
  - ग) नगर प्रहरी कर्मचारीले Chain of Command मा रही कार्यसम्पादन गर्नुपर्नेछ।
२७. बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्य सम्पादनको सिलसिलामा कुनै अनुचित प्रभाव पार्न वा पार्ने प्रयत्न गर्न हुँदैन।
२८. नगर प्रहरी कर्मचारीले नेपाल सरकार बिपरीत हुने गरी बिबाह गर्नुपराउनु हुँदैन।
२९. लैंगिक संवेदनशिल हुनु पर्ने : कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारी लैंगिक संवेदनशिल रहनुपर्नेछ।
३०. हातपात वा जोरजुलुम गर्न नहुने : कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले आफू भन्दा माथिल्लो वा मातहत नगर प्रहरी कर्मचारी उपर हातपात वा कुनै प्रकारको आक्रमण वा जुरजुलुम गर्न वा गराउन हुँदैन।

सजाय पुनरावेदन

३१. सजायः मनाशिव माफिकको आधारं प्रमाण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको सजाय हुन सक्नेछ।

क) शारीरिक थकाई हुने(फटिक) सजाय गर्ने।

ख) नसिहत दिने।

ग) तलब वृद्धिवा पदोन्नति रोक्का गर्ने।

घ) लापरवाहीको कारण नगरपालिकालाई हानी नोक्सानी भएको ठहर भएमा विगो बमोजिमको रकम असुल उपर गरिनेछ।

ड) एक तह तलको पदमा घटुवा गर्ने।

च) भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट बखास्त गर्ने।

छ) भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य ठहरिनेगरी नोकरीबाट बखास्त गर्ने।

३२. नसिहत दिने वा प्रतिकूल राय लेख्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीले काममा साधारण लापरवाही गरेमा नसिहत दिन सक्नेछ। दुई पटक सम्म नसिहत

दिनो पनि निजले काममा लापरवाही गरेमा निजको चाल चलन सम्बन्धी प्रतिवेदनमा प्रतिकूल राय लेखिनेछ।

३३. तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजको तलब वा पदोन्नति रोक्का गर्न सक्नेछ।

३४. दर्जा र तलब घटाउने: कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा सजाय गर्ने अधिकारीले तल्लो पद वा तल्लो टाइम स्केल वा त्यही टाइम स्केलको तल्लो स्केलमा ओराल्न सक्ने र गरुडा नगरपालिकालाई हानि नोक्सानी पुर्याएकोमा सो समेत निजबाट भराउन सक्नेछ।

क) सन्तोषजनक काम नगरेमा।

ख) अनुशासनहीन व्यवहार प्रदर्शन गरेमा।

ग) आचरण उल्लंघन गरेमा।

घ) मनाशिव कारण नभई नियुक्ति भएको एक वर्षभित्रै नोकरीबाट अलग हुन कारण झुङ्गा देखाएमा।

ड) आदेश निर्देशन पालना नगरेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा।

च) मनाशिव कारण नभई वा विदा नलिई विदा बसेकोमा वा गैर हाजिर भएमा।

छ) लापरवाही गरेमा वा नियम आदेशको पालना नगरेमा।

३५. सजाय सम्बन्धी कार्यविधि:

क) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ।

ख) सजाय गर्ने अधिकारीले आवश्यक ठानेमा स्वयम वा अन्यकुनै अधिकृतद्वारा जाँचवुङ्ग गराउन सक्नेछ। जाँचवुङ्ग गर्ने अधिकारीले आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारी समेत बुझी कारण सहित आफ्नो ठहरको प्रतिवेदन तथा भएको सबुद प्रमाण दाखिला गर्नुपर्नेछ।

ग) कुनै फौजदारी अभियोगमा पुर्णक्षको लागिथुनामारहेको नगर प्रहरी कर्मचारी पुर्णक्षको अवधिभर स्वतः निलम्बित हुनेछ।

घ) दफा ३५ बमोजिम सजायको प्रकृया अवलम्बन गर्नु पूर्व नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सफाईको मौका दिनुपर्नेछ।

ड) फौजदारी अभियोग लागेको नगर प्रहरी कर्मचारीले अभियोगबाट सफाई पाएमा निज पूर्ववतः सेवा सुविधा पाउनेछ।

३६. सजायको आदेश जाँचवुङ्गको लागि दिने : काम समाप्त भएपछि सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजसंग स्पष्टीकरण मागिएको भए निजले तोकिएको समय भित्र स्पष्टीकरण नदिएमा वा निजले दिश्को स्पष्टिकरण चित बुझ्दो नभएमा सजाय मर्ने अधिकारीले सजाय दिन सक्नेछ र सजाय आदेशको एक प्रति निजलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

परिच्छेद ७

पोशाक

३७. नगर प्रहरी पोशाकः नगर प्रहरीको पोशाकको रंग, किसिम र अन्य विवरण नगरपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

३८. प्रारम्भिक पोशाक र समान : नगर प्रहरी कर्मचारीलाई कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिमको पोशाक र सामान उपलब्ध गराइनेछ।

३९. जाडो मौसमको लागि दिइने पोशाकः प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीलाई जाडो मौसमको लागि पोशाक कार्यालयले उपलब्ध गराइनेछ।

४०. सेरेमोनियल पोशाक : अधिकृत कर्मचारीहरूलाई सेरेमोनियल पोशाकको लागि तोकिएको रकम उपलब्ध गराइनेछ।

४१. तयारी पोशाकको सुविधा : नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिमको तयारी पोशाक उपलब्ध गराइनेछ।

४२. पुरस्कार तथा प्रोत्साहन: नगरपालिकाका पदाधिकारीहरूले आफुर मातहतका कर्मचारीहरूले कर्तव्य पालनको सिलसिलामा उल्लेखनीय प्रसंशनीय कार्य गरेमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीहरू लाई पुरस्कार तथा प्रोत्साहन स्वरूप रकम वा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

४३. दशै खर्च पाउने: नगर प्रहरी कर्मचारीले खाईपाई आएको एक महिनाको तलब बराबरको रकम प्रत्येक वर्षदशै खर्चको रूपमा पाउनेछ।

४४. बाधा अड्काउ फुकाऊ: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको सेवा, शर्त, सुविधा र संचालन यस ऐन भा व्यवस्था भएकोमा यसै ऐन बमोजिम हुनेछ। यस ऐनमा व्यवस्थान भएका विषयहरूको हकमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

४५. नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउने अधिकार: यस ऐनको कार्यान्वयन गर्नको लागि कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र आचारसंहिता बनाई लागु गर्न सक्नेछ।

४६. ऐन संशोधन: यस ऐनमा आवश्यक संशोधन गरुडा नगरपालिकाको नम्र सभाले गर्न सक्नेछ।

अनुसूची ?

(दफा ९ (क) बमोजिम)

नगर प्रहरी सहायक निरीक्षकको पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता :

क) दरखास्तकारम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म २० वर्ष उमेर पुगेको र ४० वर्ष ननाघेको। वहालवाला नगर प्रहरीको हकमा पुरुषको हकमा ४५ वर्ष,

महिलाको हकमा ४० वर्ष ननाघेको।

ख) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तिमा प्रमाणपत्र वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको।

ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको।

घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको।

ङ) मानव अधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको।

च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३, तौल ५० के.जी. भएको।

छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको।

ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको।

झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको।

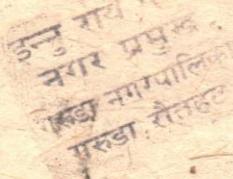
ञ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको।

ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्न नरहेको।

ड) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्यठहरिने गरि नोकरी बाट वर्खास्त नभएको।

अनुसूची २ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत भइसकेकाको हकमा ४५ वर्षउमेर ननाघेको

हुनुपर्नेछ।

अनुसूची २

(दफा ९ (ख) बमोजिम)

नगर प्रहरी हबलदार पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता :

- क) दरखास्त फारम दर्ता गर्ने अनितम मिति सम्म २० वर्षउमेर पुगेको र ४० वर्ष ननाधेको ।
 ख) कम्तिमा SLC सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
 ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
 घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको ।
 ङ) मानवअधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
 च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३, तौल ५० के.जी. भएको ।
 छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
 ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दाबढी कमजोर नभएको ।
 झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
 ङ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
 ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्न नरहेको ।
 ड) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिनेगरि नोकरी बाट वर्खास्त नभएको ।

अनुसूची ३ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत भइसकेकाको हकमा ४० वर्षउमेर ननाधेको हुनुपर्नेछ।

अनुसूची ३

(दफा ९ (ग) बमोजिम)

नगर प्रहरी जबान पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता :

- क) दरखास्त फारम दर्ता गर्ने अनितम मिति सम्म १८ वर्षउमेर पुगेको र ४० वर्ष ननाधेको ।
 ख) कम्तिमा अधारभूत वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
 ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
 घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको ।
 ङ) मानवअधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
 च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३, तौल ५० के.जी. भएको ।
 छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
 ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दाबढी कमजोर नभएको ।
 झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
 ङ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
 ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्न नरहेको ।
 ड) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिनेगरि नोकरी बाट वर्खास्त नभएको ।
 अनुसूची ३ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत भइसकेकाको हकमा ४० वर्षउमेर ननाधेको हुनुपर्नेछ।

उन्नु साथ या
नगर प्रभुम्
गरुडा नगरपाल
गरुडा, रातहट